

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตให้ส่งข้างออกไปนอกราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้างเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่ง
ออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อให้การอนุญาต
ส่งข้างออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไข ในการขออนุญาตและการอนุญาตให้ส่งข้างออกไปนอกราชอาณาจักร

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ของกฎกระทรวงการขออนุญาต
และการอนุญาตให้ส่งออกไปนอกและนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๕๕ ออกตามความใน
พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการอนุญาตให้ส่งข้างออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช องค์การสวนสัตว์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ข้อ ๔ การพิจารณาอนุญาตให้ส่งข้างซึ่งเป็นสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ
ออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
โดยจะพิจารณาอนุญาตให้ส่งออกได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การส่งข้างมีชีวิตออกไปนอกราชอาณาจักรตามความตกลงโครงการความร่วมมือวิจัย
และอนุรักษ์ช้างไทยซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ

(๒) การส่งข้างมีชีวิตออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศซึ่งดำเนินการ
โดยหน่วยงานของรัฐ

(๓) การส่งส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากข้าง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากข้าง
ออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๕ การพิจารณาอนุญาตให้ส่งช้างมีชีวิตหรือซากช้างซึ่งไม่อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยจะพิจารณาอนุญาตให้ส่งออกได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

ข้อ ๖ การพิจารณาอนุญาตให้ส่งช้างมีชีวิตซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยจะพิจารณาอนุญาตให้ส่งออกได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

ข้อ ๗ การพิจารณาอนุญาตให้ส่งงาหรือขนาย หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากงาหรือขนายออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยจะพิจารณาอนุญาตให้ส่งออกได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงาช้าง

ข้อ ๘ การพิจารณาอนุญาตให้ส่งส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากช้าง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากช้าง ซึ่งเป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกไปนอกราชอาณาจักร ผู้ขออนุญาต ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลต้องไม่มีวัตถุประสงค์ส่งออกในเชิงพาณิชย์ และให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พร้อมกับใบอนุญาตส่งหรือนำโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกนอกราชอาณาจักรที่ออกโดยกรมศิลปากร

ข้อ ๙ ใบอนุญาตส่งออกให้มีอายุ ๖๐ วัน ยกเว้นกรณีส่งออกช้างตัวเมียให้ใบอนุญาตมีอายุไม่เกิน ๖๐ วันนับแต่วันทราบผลการตรวจการตั้งท้อง

ข้อ ๑๐ รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการอนุญาตให้เป็นไปตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศกำหนด และในกรณีที่มีปัญหาในทางปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช วินิจฉัยและแก้ปัญหาตามความจำเป็นและเหมาะสมได้ และให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๑ ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๒

การส่งช้างมีชีวิตออกไปนอกราชอาณาจักรตามความตกลง

โครงการความร่วมมือวิจัยและอนุรักษ์ช้างไทยซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาต

(๑) ผู้ขออนุญาตส่งช้างออกไปนอกราชอาณาจักรต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ

(๒) ต้องมีความตกลงโครงการความร่วมมือวิจัยและอนุรักษ์ช้างไทยระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลไทยกับหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศ ทั้งนี้ ความตกลงดังกล่าวต้องมีข้อความระบุให้เห็นว่าหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศตกลงที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายไทยและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๓) ช้างต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๘ ปีบริบูรณ์

(๔) กรณีช้างตัวเมีย ช้างต้องไม่อยู่ระหว่างการตั้งท้อง โดยเมื่อทราบผลการตรวจการตั้งท้องแล้ว ต้องส่งช้างออกไปนอกราชอาณาจักรภายในระยะเวลา ๖๐ วันนับแต่วันทราบผลการตรวจ

หากช้างตกลูกแล้วลูกช้างต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓ ปี หรือกรณีช้างตกลูกแล้วและลูกช้างตาย ต้องมีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ ปีนับแต่วันที่ช้างตกลูก จึงจะส่งแม่ช้างออกไปนอกราชอาณาจักรได้

(๕) ต้องมีตัวรูปพรรณช้างซึ่งหน่วยงานของรัฐที่ยื่นขออนุญาตเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ ซึ่งต้องมีกรรมสิทธิ์มาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๖) ต้องมีเครื่องหมายระบุเอกลักษณ์ประจำตัวช้างอย่างถาวร ด้วยวิธีการฉีดยาไมโครชิพ หรือวิธีการอื่นที่ถาวรซึ่งทางราชการจัดทำหรือให้การรับรอง รวมทั้งมีการจัดเก็บข้อมูลสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อยืนยันตัวตนของช้าง

(๗) หน่วยงานของรัฐจะส่งช้างออกไปนอกราชอาณาจักรได้ ๑ ครั้ง ต่อปีปฏิทิน ครั้งละ ไม่เกิน ๒ เชือก ต่อ ๑ หน่วยงาน

(๘) ตลอดระยะเวลาที่ช้างอยู่นอกราชอาณาจักรต้องมีความรู้ช้างหรือผู้บังคับช้างสัญชาติไทย อย่างน้อย ๒ คน ต่อช้าง ๑ เชือก

(๙) ระยะเวลาที่ช้างอยู่ในต่างประเทศให้เป็นไปตามความตกลงโครงการความร่วมมือวิจัย และอนุรักษ์ช้างไทย แต่ต้องไม่เกิน ๕ ปีนับแต่วันที่ส่งออก และเมื่อครบกำหนดแล้ว ต้องนำช้าง กลับเข้ามาในประเทศไทยทันทีโดยไม่มีการต่ออายุความตกลงอีก เว้นแต่กรณีช้างตกลูกหรือช้างป่วย ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ (๖) หรือ (๗)

(๑๐) กรณีช้างตกลูกระหว่างอยู่ในต่างประเทศให้นำลูกช้างกลับเข้ามาในประเทศไทย ตามข้อ ๑๔ (๖)

(๑๑) กรณีช้างตายระหว่างอยู่ในต่างประเทศ ให้นำหรือขนากลับเข้ามาในราชอาณาจักรด้วย ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามความตกลงโครงการความร่วมมือวิจัยและอนุรักษ์ช้างไทย หรือตามที่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

(๑๒) หน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศผู้นำเข้าช้างหรือหน่วยงานของรัฐผู้ขออนุญาตส่งออกช้าง ต้องทำสัญญาให้ไว้ต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อเป็นประกันการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตให้ส่งช้างออกไปนอกราชอาณาจักร ตามแบบที่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด และต้องวางเงินสด เช็คนาคาร์ หรือหนังสือ ค่าประกันของธนาคารพาณิชย์ไว้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในอัตราเช็กละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) หากไม่ดำเนินการตามสัญญาดังกล่าวให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ริบหลักประกันตามสัญญา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะคืนหลักประกันตามสัญญาในกรณีที่ ผู้ทำสัญญาประกันปฏิบัติตามสัญญาครบถ้วนแล้ว หรือกรณีช้างตายและได้ส่งงาหรือขนากลับเข้ามา ในราชอาณาจักรแล้ว

ข้อ ๑๓ ผู้ขออนุญาตส่งช้างออกไปนอกราชอาณาจักรต้องยื่นคำขออนุญาตพร้อมเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

(๒) ตัวรูปพรรณช้างซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ

(๓) สำเนาหลักฐานแสดงว่าช้างได้ทำเครื่องหมายระบุเอกลักษณ์ประจำตัวช้างอย่างถาวร ด้วยวิธีการฉีดไมโครชิพหรือวิธีการอื่นที่ถาวรซึ่งทางราชการจัดทำหรือให้การรับรอง

(๔) สำเนาเอกสารแสดงประวัติสุขภาพช้างที่ออกโดยผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง

(๕) ใบรับรองผลการตรวจการตั้งท้องจากผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งว่าช้างไม่ได้อยู่ระหว่างการตั้งท้อง ซึ่งออกให้ไม่เกิน ๖๐ วันนับถึงวันยื่นขออนุญาต

(๖) เอกสารรับรองความสอดคล้องของตัวช้างกับอายุช้างตามหลักฐานตัวรูปพรรณช้าง และข้อมูลสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อยืนยันตัวตนของช้าง ที่ออกโดยผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง

(๗) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของควาญช้างหรือผู้บังคับช้าง

(๘) สำเนาความตกลงโครงการความร่วมมือวิจัยและอนุรักษ์ช้างไทยระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลไทยกับหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศ เป็นภาษาอังกฤษ ๑ ฉบับ และแปลเป็นภาษาไทยอีก ๑ ฉบับ โดยความตกลงดังกล่าวต้องมีรายละเอียดตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศกำหนด กรณีเป็นการวิจัยร่วมต้องมีใบรับรองอนุมัติการทำวิจัยในสัตว์จากหน่วยงานคู่ความร่วมมือด้วย

(๙) สัญญาประกันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตให้ส่งช้างออกไปนอกราชอาณาจักร และเงินสด เช็คนาคาร์ หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ ตามสัญญาที่ให้ไว้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในอัตราดอกเบี้ย ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน)

(๑๐) สำเนาใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองให้นำเข้าช้างภายใต้สัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ที่ออกโดยประเทศผู้นำเข้า

กรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานอื่นเพื่อการตรวจสอบข้อมูล หรือกรณีมีฐานข้อมูลตามรายการเอกสารหลักฐานที่กำหนดตามวรรคหนึ่งอยู่แล้ว กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาจกำหนดยกเว้นรายการเอกสารหลักฐานดังกล่าวได้

ข้อ ๑๔ หน่วยงานของรัฐ (ผู้จัดส่งช่าง) และหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศ (ผู้นำเข้าช่าง) ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

(๑) เมื่อจะส่งช่างออกไปนอกราชอาณาจักรหรือนำช่างกลับเข้ามาในราชอาณาจักรผู้จัดส่งช่างต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะในเรื่องการย้ายและจำหน่ายทะเบียนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ผู้จัดส่งช่างต้องจัดให้มีควาญช่างหรือผู้บังคับช่าง อย่างน้อย ๒ คน ต่อช่าง ๑ เชือก รวมเดินทางไปประจำ ณ ต่างประเทศและกลับพร้อมกับช่างทุกครั้ง

(๓) ผู้จัดส่งช่างต้องแจ้งให้ผู้นำเข้าช่างจัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าตามกฎหมายของประเทศไทยหรือประเทศผู้นำเข้าเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) ดูแลรักษาสุขภาพช่างตลอดการเดินทาง ทั้งขณะส่งออกไปนอกและนำกลับเข้ามาในราชอาณาจักร และจัดทำรายงานการขนส่งช่างตลอดการเดินทาง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ส่งช่างถึงที่พักปลายทาง ทั้งไปและกลับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบ

(ข) ดูแลรักษาสุขภาพช่าง สวัสดิภาพ และการดำรงชีวิตที่ดีของช่างระหว่างการพักอาศัยในต่างประเทศ รวมทั้งให้คำแนะนำการปรับปรุงสถานที่พักอาศัยของช่างให้ดีและเหมาะสมกับช่างและจัดทำรายงานผลการตรวจสุขภาพช่าง ทุก ๖ เดือน ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ครบกำหนด

(ค) ต้องตรวจสอบระดับฮอร์โมนการตั้งท้องของช่างตัวเมียทุกเชือก ทุก ๖ เดือน และจัดทำรายงานผลการตรวจสุขภาพช่างให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ทราบผลการตรวจ

การรายงานตาม (ก) ถึง (ค) ต้องแนบสำเนาใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๑ ชุด

(๔) ผู้นำเข้าช่างต้องยินยอมให้คณะเจ้าหน้าที่จากประเทศไทยซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ๑ คน เจ้าหน้าที่วิทยาการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ๑ คน และสัตวแพทย์ของหน่วยงานของรัฐ ผู้จัดส่งช่าง ๑ คน รวมจำนวน ๓ คน ไปตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่และสวัสดิภาพของช่าง รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติงาน ๑ ครั้ง ต่อปีปฏิทิน เพื่อให้เป็นไปตามความตกลง ระเบียบนี้ และเกณฑ์ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศกำหนด โดยผู้นำเข้าช่างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายจริง

(๕) ในระหว่างที่ช่างอยู่ในต่างประเทศ ห้ามมิให้เคลื่อนย้ายช่างออกไปจากสถานที่ที่กำหนดไว้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หากมีการเคลื่อนย้ายช่างโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ถือว่าระยะเวลาให้ช่างอยู่ในต่างประเทศตามความตกลงได้สิ้นสุดลงและต้องนำช่างกลับเข้ามาในประเทศไทยภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่เคลื่อนย้ายช่าง รวมทั้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า

และพันธุ์พืช บังคับตามสัญญาประกันที่ทำไว้ เว้นแต่กรณีเคลื่อนย้ายช้างไปรักษาพยาบาลหรือเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของช้าง สามารถเคลื่อนย้ายช้างได้ทันที ทั้งนี้ ต้องแจ้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบโดยเร็ว

(๖) กรณีช้างตกกลูกในต่างประเทศ ผู้นำเข้าช้างต้องทำเครื่องหมายระบุเอกลักษณ์ประจำตัวลูกช้างอย่างถาวร ด้วยวิธีการฉีดยาไมโครชิพหรือวิธีการอื่นที่ถาวรซึ่งหน่วยงานรัฐในต่างประเทศจัดทำหรือให้การรับรอง พร้อมมีหลักฐานการแจ้งเกิด และแจ้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ลูกช้างเกิด รวมทั้งนำลูกช้างและแม่ช้างกลับเข้ามาในประเทศไทย พร้อมกันเมื่อครบกำหนดเวลาตามความตกลง หากลูกช้างยังมีอายุไม่ครบ ๑ ปี ๖ เดือนให้นำลูกช้างและแม่ช้างกลับเข้ามาในประเทศไทยพร้อมกันเมื่อลูกช้างมีอายุครบ ๑ ปี ๖ เดือน กรณีแม่ช้างตายให้นำลูกช้างกลับเข้ามาในประเทศไทยโดยเร็วที่สุด โดยลูกช้างต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือน ทั้งนี้ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาขยายระยะเวลาให้ช้างอยู่ในต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร

(๗) กรณีช้างป่วยหรือมีอาการที่แสดงถึงความผิดปกติ ผู้นำเข้าช้างต้องแจ้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบภายใน ๔๘ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบและให้การรักษาโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ หากครบกำหนดเวลาตามความตกลง ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาขยายระยะเวลาให้ช้างอยู่ในต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร

(๘) กรณีช้างหรือลูกช้างตายขณะอยู่ในต่างประเทศ ผู้นำเข้าช้างต้องแจ้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ช้างตาย และจัดส่งรายงานผลการตรวจพิสูจน์ถึงเหตุที่ทำให้ช้างตายโดยผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ช้างตาย รวมทั้งนำไมโครชิพและงาหรือขนของช้างเชือกนั้นกลับเข้ามาในประเทศไทยโดยเร็วที่สุด อย่างช้าไม่เกินวันที่ครบกำหนดการนำช้างกลับเข้ามาในประเทศไทยตามความตกลงหรือตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

(๙) กรณีนอกจาก (๕) หากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตรวจพบการปฏิบัติงานที่ไม่ครบถ้วนถูกต้องตามความตกลง ระเบียบนี้ และเกณฑ์ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศกำหนด ให้แจ้งผู้นำเข้าช้างทราบและแก้ไขปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง แล้วรายงานผลให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบ หากผู้นำเข้าช้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามและอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของช้างให้ถือว่าระยะเวลาให้ช้างอยู่ในต่างประเทศตามความตกลงได้สิ้นสุดลงและต้องนำช้างกลับเข้ามาในประเทศไทยภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมทั้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช บังคับตามสัญญาประกันที่ทำไว้

(๑๐) การไม่นำช้าง ลูกช้าง ไมโครชิพ งาหรือขนายของช้างที่ตาย กลับเข้ามาในประเทศไทย ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในความตกลงหรือระเบียบนี้ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช บังคับตามสัญญาประกันที่ทำไว้

(๑๑) การเก็บน้ำเชื้อของช้างตัวผู้ที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อผสมเทียมกับช้างตัวเมีย เชือกอื่น หรือการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการขยายพันธุ์หรือก่อให้เกิดการขยายพันธุ์ เช่น การใช้ไข่ ตัวอ่อน เลือด เซรั่ม สารพันธุกรรม (DNA) ต้องได้รับการอนุญาตจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

หมวด ๓

การส่งช้างมีชีวิตออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศซึ่งดำเนินการโดย
หน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๕ หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาต

(๑) ให้นำความในข้อ ๑๒ (๑) และ (๓) ถึง (๗) มาใช้บังคับ

(๒) ต้องมีความตกลงเพื่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาล
ต่างประเทศ

(๓) ตลอดระยะเวลาที่ช้างอยู่นอกราชอาณาจักรต้องมีความรู้ช้างหรือผู้บังคับช้างอย่างน้อย
๒ คน ต่อช้าง ๑ เชือก โดยในช่วงปีแรกความรู้ช้างหรือผู้บังคับช้างต้องมีสัญชาติไทย

ข้อ ๑๖ ผู้ขออนุญาตส่งช้างออกไปนอกราชอาณาจักรต้องยื่นคำขออนุญาตพร้อมเอกสาร
หลักฐาน ดังนี้

(๑) ให้นำความในข้อ ๑๓ (๑) ถึง (๗) (๑๐) และวรรคสอง มาใช้บังคับ

(๒) สำเนาความตกลงเพื่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาล
ต่างประเทศ เป็นภาษาอังกฤษ ๑ ฉบับ และแปลเป็นภาษาไทยอีก ๑ ฉบับ โดยความตกลงดังกล่าว
ต้องมีรายละเอียดตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

หมวด ๔

การส่งส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากช้าง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากช้าง
ออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๑๗ การพิจารณาอนุญาตให้ส่งส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากช้าง หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจาก
ส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากช้างออกไปนอกราชอาณาจักร ผู้ขออนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
ต้องมีวัตถุประสงค์ในการส่งออกเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยทางวิชาการเท่านั้น โดยไม่มีวัตถุประสงค์
ในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ ในปริมาณเท่าที่จำเป็น และผู้ขออนุญาตต้องยื่นคำขออนุญาตพร้อมเอกสารหลักฐาน
ดังนี้

- (๑) สำเนาใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองให้นำเข้าข้างภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ที่ออกโดยประเทศผู้นำเข้า
- (๒) สำเนาเอกสารโครงการศึกษาวิจัยทางวิชาการที่ได้รับอนุญาตจากผู้รับผิดชอบโครงการแล้ว
- (๓) สำเนาตัวรูปพรรณช้างเจ้าของส่วนต่าง ๆ นั้น หรือหนังสือรับรองแหล่งที่มาของส่วนต่าง ๆ ที่ได้มาจากช้างซึ่งเป็นสัตว์พาหนะ ตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ชุตินา บุญประภัสร์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์